

Lannebo.

MAGASIN

Årets sparprofil

För Frida Bratt är sparande en rättvise- och jämställdhetsfråga

Sverigefonden som levererar

Lannebo Sverige Plus går sin egen väg

»Vinnarna blir de som ställer om snabbast«

Katarina Hammar, ny hållbarhetsansvarig på Lannebo, om vikten av att driva på en hållbar utveckling – och hennes eget uppvaknande.

Fonder för framgångsrikt sparande

Lannebo Europe Green Transition – fond utan kompromisser

Ministrarna som väljer Lannebo | Nyköpingsparets oväntade grusuccé

Comeback för räntor | Koll på världen: Lannebo Teknik Småbolag

Att vara nummer två

FOTO: HANS ALM

Att investera i aktier och fonder är inte svårt. Men många sparare uppfattar det så. Varför? Jag har jobbat i finansbranschen i 20 år och har en kvalificerad gissning: en del rådgivare och banker vill få det att verka svårt.

De flesta banker och försäkringsbolag har något som brukar kallas för entrélösningar, förvalsalternativ eller generationsfonder. Kärt barn har många namn. Gemensamt för dessa lösningar är att dina pengar placeras i bankens egna sparalternativ. Det kräver minimalt arbete och ger maximal avkastning – för banken.

Som oberoende fondbolag är vi på Lannebo aldrig förvalsalternativet. Du hittar inte våra fonder som entrélösning. Vi är andrahandsvalet. Fonderna som visas först när du ber om att få se hela menyn. Det gör att vi alltid måste anstränga oss för att vara bättre än banken. Det är också därför vi ofta lyckas med det. Under 2022 gav alla våra Sverigefonder, småbolagsfonder och blandfonden en bättre avkastning än snittet.

Tanken med tidningen du nu läser är att den ska ge inspiration och tips så att du vågar ta smärta beslut om ditt sparande i år. Jag säger tvärt emot banken: Det är lätt att spara. Det är lätt att lyckas. Efter en lång period av kraftig börsuppgång fick vi i fjol ett minusår

på börsen. Ett skäl så gott som något att börja spara nu. Även 100 kronor i månaden gör stor skillnad över tid. Sätt upp ett automatiskt månadssparande och sprid risken i ett par olika fonder som passar dig. Klart. Det är inte svårare än så – den som hävdar motsatsen har antagligen något annat än ditt bästa i kikaren.

Jag brinner för sparande eftersom jag vet att det handlar om mycket mer än pengar. Ett sparkapital skapar trygghet, leder till frihet och får dig att se nya möjligheter. Paradoxalt nog är det den som inte sparar, som inte vill tänka på pengar, som till slut får ett liv som styrs av pengar.

Jag vill också slå ett slag för hållbart sparande. Vi är många som bryr oss om naturen, som älskar att vara ute i friska vattendrag och välmående skogar. Många av oss tar också ett stort ansvar genom allt från sopsortering till viltvård, men sparpengarna glöms ofta bort.

På sidan 11 ger Lannebos hållbarhetsansvariga Katarina Hammar sina bästa tips kring hur vi kan få våra sparpengar att lämna ett positivt avtryck på världen samtidigt som det genererar bra avkastning.

Hoppas det inspirerar!

Trevlig läsning,

JESSICA MALMFORS, VD LANNEBO

Lannebo.

Ordförande
Johan Lannebo
Vd
Jessica Malmfors
Marknad & försäljning
Josefine Ekedahl, Nora Ekerfelt, Philip Garde, Christian Herold, Karin Jilkén, Viktor Ström, Daniel Sundqvist, Emelie Wallin

Förvaltare
Philip Andreasen, Carsten Dehn, Hjalmar Ek, Ulrik Ellesgaard, Charlotta Faxén, Helen Groth, Philip Hallberg, Adam Hansson (aktie- och kreditanalytiker), Karin Haraldsson, Tobias Kaj, Peter Lagerlöf, Johan Lannebo, Claes Murander, Robin Nestor, Johan Nilke, Katarina Ponsbach Carlsson, Per Trygg, Martin Wallin

Hållbara investeringar
Katarina Hammar, Maria Nordqvist
Administration & ekonomi
Anna Asplund, Nathalie Eriksson, Jeanette Kangur, Patrik Skoglund
Middle office
Eija Mutkala Lindgren

Back office
Emil Brohlin, Daniel Jern, Oscar Nordh, Linda Lundberg
Riskhantering
Evelina Lindstrand Wahlberg, Fredrik Silfver
Regelefterlevnad
Sara Hag (juridik), Sebastian Åberg
Kundservice
Annica Johansson, Nina Lovric, Marcus Persson, It

Per Johnson, Mike Sacristan, Martin Weiger

Adress
Lannebo Fonder
Box 7854, 103 99 Stockholm
Besöksadress: Kungsgatan 5
Organisationsnummer:
556584-7042
Telefon: 08-562 252 00
Fax: 08-562 252 52

E-post:
info@lannebo.se
E-post personligen:
förnamn.efternamn@lannebo.se

Hemsida: lannebo.se

LANNEBO MAGASIN
Redaktör: Viktor Ström
Design: Jessica Ericsson
Art director: Kai Ristilä
Skribenter: Kalle Dixelius, Elin Liljero Eriksson, Sofia Hallström, Viktor Ström, Niklas Wahlöf
Fotografer & illustratörer: Peter Cederling, Valero Doval, Andreas Lundberg, Karl Nordlund, Mikael Sjöberg
Produktion: Klintberg Niléhn Media AB
Tryck: Quad

FOTO: ANDREAS LUNDBERG

Martin Wallin och Robin Nestor förvaltar fonden Lannebo Sverige Plus.

Väljer egen väg

Lannebo Sverige Plus är en av årets främsta Sverigefonder, som dessutom presterat väl över lång tid. Här är tre förklaringar bakom framgångarna.

LANNEBO SVERIGE PLUS är en av de Sverigefonder som presterade allra bäst i fjol. För den som följt fonden en tid är inte detta någon överraskning. Förvaltarna Martin Wallin och Robin Nestor räds inte att gå emot konsensus och hitta sin egen väg. Så har också fonden belönats med en mängd priser genom åren, har högsta betyg från Morningstar och har utvecklats bättre än index på ett, tre, fem och tio år. Hemligheten?

»Jag skulle aldrig köpa en aktie bara för att den har gått bra, och detsamma gäller när man väljer en fond«, säger Martin.

Här är tre smarta anledningar, utöver avkastningen, som visar varför Lannebo Sverige Plus kan vara en bra investering över tid.

1. RISKKOLL

En förvaltare som satsar tio kronor på att Costa Rica vinner fotbolls-VM får 100 gånger pengarna om det går hem, men den riskjusterade avkastningen är usel. Martin Wallin och Robin Nestor har riskmedvetenheten som en av byggstenarna i sin filosofi. Beta för fonden är låga 0,7, vilket innebär att fonden i normalfallet går ned 7 procent om Stockholmsbörsen sjunker med 10 procent och vice versa. Fondens alfa är höga 0,6, vilket tydligt

visar att fondens överavkastning inte handlar om risktagande utan om aktieval.

2. KONTINUITET

Under de tio år som Martin Wallin har varit huvudförvaltare för fonden har inriktningen och strategin varit densamma, vilket innebär att enskilda år kan avkastningen kraftigt avvika från index. Medan index påverkas av tillfälligt heta sektorer, bolag som blivit snackisar och värderingar som rusar så ligger investeringsfilosofin i Lannebo Sverige Plus fast. Tracking error är 11,8 procent, vilket innebär att fondens avkastning ungefär två år av tre kan förväntas avvika plus eller minus 11,8 procent från index givet fondens aktiva avkastning.

3. PLUS GER MERVÄRDE

»Plus« i Lannebo Sverige Plus står för fondens möjlighet att blanka aktier, till skillnad från vanliga aktiefonder som endast kan köpa aktier. Fondens har ofta ett antal korta positioner (blankningar) i bolag med ansträngd värdering. Dessa positioner används för att ta ytterligare långa positioner i aktier som förvaltarna tror på. Möjligheten att göra den här typen av affärer har varit mycket lönsamt för fondens andelsägare.

TEXT: VIKTOR STRÖM

STJÄRNKLART BÄSTA BETYGET

Lannebos aktie- och ränteförvaltning får högsta betyg av UN PRI, som är ett initiativ från FN som lanserades 2006. Målet med PRI, Principles for Responsible Investments, är att öka institutionella investerarens ansvarsfulla agerande inom ESG (environmental, social, governance).

Fotnot: Betyget avser »Listed equity active fundamental incorporation« samt »Fixed income 24 corporate« för år 2022.

Mer jämlika styrelser när Lannebo finns i valberedningen.

40,1%

Så stor är andelen kvinnor i bolagsstyrelserna där Lannebo arbetar i valberedningen. År 2013 var andelen 24,3 procent. Ett kvitto på att aktivt ägande gör skillnad.

ILLUSTRATION: SHUTTERSTOCK

VIKTIG INFORMATION!

Lannebo Magasin innehåller information om värdepappersfonder och specialfonder. De pengar du investerar i fonder kan både öka och minska i värde. Historisk avkastning är ingen garanti för framtida avkastning. De pengar som placeras i fonder kan både öka och minska i värde och det är inte säkert att du får tillbaka hela det insatta kapitalet. Alla uppgifter om värdetillväxt lämnas utan hänsyn tagen till inflationen. Vi rekommenderar dig att ta del av fondernas informationsbroschyrer och faktablad som finns på hemsidan eller kan rekvideras från vår kundservice. Notera också att olika fonder har olika risknivåer. Observera att Lannebo Fonder AB inte utarbetar investeringsrekommendationer. Information om bolagets förvaldade fonder i denna tidskrift ska inte ses som annat än redogörelser över fondernas handelsaktiviteter och innehav. På lannebo.se finns även information om investerarens rättigheter.

SAMARBETE

Balanserad business

Från »svarta måndagen« till stabil partner. Här är Vågen!

Bra balans. Jacob Larsson på Vågen uppskattar Lannebos moderna fondutbud.

VÅGEN ÄR RÅDGIVNINGSBOLAGET som öppnade sina portar under svarta måndagen, den där höstdagen 1987 då all världens börser föll genom golvet. Vi har pratat med vd Jacob Larsson om att vara en stabil partner i en gungande värld.

Vilka är Vågen?

»Vi är ett tvåbent företag som jobbar med både kapitalrådgivning och försäkringsrådgivning. I nordvästra Skåne är vi ett väletablerat varumärke och i branschen är vi ett av de äldre förmedlarbolagen. När man som oss verkar på en liten ort och har gjort så under samma namn sedan 1987, så är man rädd om sitt varumärke. Det är inte djärva chansningar och vi har inte alltid varit det häftigaste alternativet. Däremot har vi stått för en stabilitet i både upp- och nedgång, genom såväl it- som finanskrascher.«

Vilka tjänster erbjuder ni?

»Dels arbetar vi med försäkringsrådgivning, både avseende pensionsförsäkringar

och inom riskförsäkring, där det senare innefattar allt från olycksfallsförsäkringar till sjukvårdsförsäkringar. Dels har vi kapitalrådgivning, gentemot både privatpersoner och företag.«

Varför är det så bra att samarbeta med Lannebo?

»För oss har Lannebo representerat en stabilitet. Det är det vi söker för våra kunder, att det finns en kontinuitet i leveransen. Dessutom har Lannebo varit duktiga på att fånga in marknadstrender och att modernisera sitt fondutbud utifrån marknadens förutsättningar. I ett gigantiskt utbud av fonder har de alltid haft produkter som håller måttet.«

Vad finns det för likheter mellan Vågen och Lannebo?

»Stabiliteten. Vi är båda två gamla i en ganska föränderlig bransch. Att fortfarande ha samma namn och i stort samma medarbetare, det sänder en viktig signal till våra kunder.«

SPARA Ministrarna som väljer Lannebo

Svenskarna är ett fondsparande folk och regeringen är inget undantag. Inte mindre än tre ministrar sparar i Lannebos fonder, enligt Dagens industri. Dessa är: Acko Ankarberg Johansson (KD), sjukvårdsminister, sparar i Lannebo Småbolag.

Johan Forssell (M), bistånds- och utrikeshandelsminister, sparar i Lannebo Fastighetsfond. Johan Pehrson (L), arbetsmarknads- och integrationsminister, sparar i Lannebo Mixfond Offensiv.

KÄLLA: DAGENS INDUSTRI

Johan Pehrson sparar i Lannebo Mixfond Offensiv.

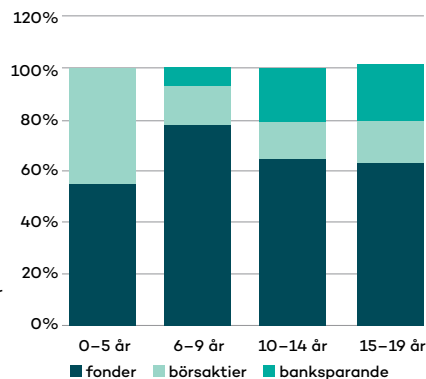
MÖRKGRÖNT GICK BÄST Fonder med hållbarhet som mål, så kallade mörkgröna fonder, var de som gick bäst under fjolåret. De 25 miljöfonderna i Sverige minskade i snitt med 9,6 procent medan övriga fonder tappade 15 procent. Läs mer om Lannebos miljöfond på sidan 12.

KÄLLA: DAGENS INDUSTRI

JÄMLIKHET Unga fondsparare

Visste du att tio procent av alla nyfödda blir fondägare redan under det första levnadsåret? I tonåren har hälften av alla barn ett fondäggande. Ett startkapital med stor betydelse. Forskning från Daniel Waldenström, professor vid Institutet för näringslivsstudier, visar att fondsparande bidrar till ökad jämlikhet i barns livschanser eftersom »även lägre utbildade föräldrar har hittat strategier för att spara i fonder i samma grad som högre utbildade föräldrar.«

Barns finansiella tillgångar uppdelat på banksparande samt direktägande av fonder och börsaktier.

TENDENS

Comeback för räntor

»Ett lite tryggare sparande.«

Katarina Ponsbach Carlsson förvaltar Lannebos tre företagsobligationsfonder.

EFTER NÄSTAN tio år av låga, eller till och med negativa, räntor blev 2022 en brytpunkt. Riksbanken har höjt styrräntan kraftigt, vilket fått till exempel bostadslån att bli betydligt dyrare. Men för den som sparar i företagsobligationsfonder kan de högre räntorna innebära en positiv effekt.

»Räntan har stigit också för företagen som vi i fonderna lånar ut pengar till. Det gör att förräntningstakten ökat kraftigt. Vid årsskiftet låg den mellan 4 och 9,5 procent i våra fonder«, säger Katarina Ponsbach Carlsson, förvaltare

av Lannebos tre företagsobligationsfonder.

Förräntningstakten är snittet av räntan som fonderna får på sina obligationer och är lite förenklat den avkastning man som fondsparare får om alla bolag klarar av att betala sina lån.

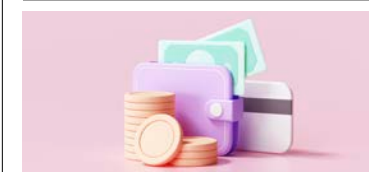
»Vår fond Lannebo Sustainable Corporate Bond hade vid årsskiftet en förräntningstakt på 6,5 procent. Med tanke på att risken är betydligt lägre än på börserna är det ett bra alternativ för den som vill ha ett lite tryggare sparande«, säger Katarina Ponsbach Carlsson.

NÄRVARO

Vi bevakar dina intressen!

Valberedningar är ett viktigt sätt för Lannebo att kunna påverka. Under 2022 har vi medverkat i valberedningar i följande bolag:

Addtech	Huhtamäki
Alimak Group	Inwido
Balco	Lagercrantz Group
Basware	Lindab
Beijer Alma	Loomis
Bergman & Beving	MedCap
Bonava	NCC
Bravida Holding	Nolato
Bufab	Profoto
Cavotec	Securitas
Concentric	Stille
Creaspac	Trelleborg
Fagerhult	VBG Group
Hexpol	

Poppis sparform

När det gäller att spara till sina barn är fonder den mest populära sparformen, och de flesta väljer att spara på ett investeringssparkonto (ISK). 23 procent uppger i en ny Sifundersökning att de börjat spara eller ökat sitt barnsparande om skatten togs bort för sparande upp till 300 000 kronor. Något som regeringen lovade i det så kallade Tidöavtalet.

Lannebo företrädde sina andelsägare genom deltagande vid bolagsstämmor i följande bolag under 2022:

Absolent • Addlife • Addnode • Addtech • Alfa Laval • Alfen • Alimak • Autoliv • Bakkafröst • Balco • Balder • Basware • Begbies Traynor Group • Beijer Alma • Beijer Ref • Bergman & Beving • BHG Group • Biffa • Biotage • Bravida • Brinova Fastigheter • BTS Group • Bufab • Castellum • Cavotec • Christian Berner Tech Trade • Cisco • Concentric • Crayon • Creaspac • CTT Systems • Diös Fastigheter • Dometic • Efecte • Electrolux • Entra • Eolus Vind • Ericsson • Essity • Exsitec • Fagerhult • Fasadgruppen • F-Secure • Gofore • Harvia • Hennes & Mauritz • Hexatronic • Hexpol • Huhtamäki • Instalco • Investor • Inwido • K2A Knaust & Andersson Fastigheter • Karnov Group • K-Fast Holding • KlaraBo Sverige • Knowit • Lagercrantz • Lemonsoft • Leröy Seafood • Lifco • Lindab International • Loomis • Lumi Gruppen • Malmergs • MedCap • Medicover • Medistim • Microsoft • Millicom • Momentum Software • MTG • Mycronic • NCAB • NCC • Nederman • NENT Group • Nepa • Netel • Nokia • Nolato • Nordea • Nordic Semiconductor • Nordic Waterproofing • Nordnet • NP3 Fastigheter • Nyfosa • OEM International • OX2 • Pandox • Paradox Interactive • Platzer Fastigheter • Profoto • Puuilo • QT • Randviken • Rejlers • Revenio • RugVista • Sagax • Sampo • Sandvik • SATS • SBB • Scandinavian Biogas • SEB • Securitas • SHB • Sinch • Sitowise Group • Skanska • SKF • Stenhus Fastigheter i Norden • Stille • Storebrand • Storskogen • Swedbank • Sobi • Systemair • Talenom • tbd30 • Terveystalo • Thule • Tobii • Tobii Dynavox • Tomra • Traton • Trelleborg • UPM Kymmene • Vaisala • VBG • Veidekke • Vitec Software Group • VNV Global • Volati • Volue • Volution • Volvo • Wallenstam • Wihlborgs Fastigheter

Driver förändring

Ett sjukdomsbesked i familjen blev ett uppvaknande för Katarina Hammar, som fick ett nytt jobbfokus och samhällsengagemang. Efter en lång och framgångsrik karriär i finansbranschen är hon i dag ansvarig för hållbarhet och ägarstyrning på Lannebo.

TEXT NIKLAS WAHLLÖF FOTO KARL NORDLUND

På 00-talet var det sannerligen inte en självklarhet att välja att arbeta med vare sig hållbarhet eller ansvarsfulla investeringar. Men Katarina Hammar som då jobbade på Nordea fick uppleva hur hennes dotter blev allvarligt sjuk. Detta blev som en väckarklocka för henne.

»Efter min dotters sjukdom kände jag att jag ville kombinera finans med samhällsnytta och där jag kunde göra skillnad«, berättar hon.

»Att få bidra till att hållbarhet inkluderades i traditionell finansiell analys och att påverka bolag i en hållbar riktning blev en allt viktigare drivkraft för mig. Det är ju bra för kunderna, för bolagen och för samhället i stort. Så jag började jobba med hållbarhetsanalys med inriktning på hur bolag agerar ansvarsfullt, inte minst i leverantörskedjan.«

ÅR 2008 VAR KATARINA HAMMAR med och lanserade Nordeas Klimatfond, vilket i tid sammanföll ungefär med klimattoppmötet i Köpenhamn, som

då var världens hittills största möte med fokus på miljö och klimat. Men även om världen så sakteliga började vakna var hållbarhetsfrågan inom investeringar fortfarande omogen.

I dag, femton år senare, är Katarina Hammar – sedan i höstas – nytillträdd ansvarig för hållbarhet och ägarstyrning på Lannebo. När hon slår sig ned för att berätta om såväl sitt kall som sin karriär är det med uttrycket hos en person som har hamnat helt rätt i livet. Hon berättar att steget från Nordea, där hon varit ansvarig för teamet för ansvarsfulla investeringar, inte var svårt att ta.

»Lannebos vd Jessica Malmfors och jag kände varandra sedan tidigare och vi började diskutera. Det stod snabbt klart att Lannebos tyd-

liga ambition att bli ledande inom hållbarhet rimmade väl med min egen ambition«, säger hon.

OCH LEDANDE KAN man verkligen säga att Lannebo har blivit. Nyligen fick man högsta betyg av FN-stödda och världens främsta organisation inom hållbara investeringar, PRI, Principles for Responsible Investments.

Men kanske bör vi här bromsa och reda ut begreppet hållbarhet genom graden av miljö- och klimatavtryck. För andra innebär det socialt ansvar, jämställdhet, eller kanske biologisk mångfald. Men för att en investering ska gälla som hållbar ska allt ovanstående gälla, givetvis beroende på relevans för bolagets verksamhet, menar Katarina Hammar.

»Att få bidra till att hållbarhet inkluderades i traditionell finansiell analys och påverka bolag i en hållbar riktning blev allt viktigare för mig.«

Ett grönt steg. Efter en lång karriär på Nordea tog Katarina Hammar i höstas klivet över till Lannebo för att göra fondbolaget ledande inom hållbarhet.

»NÄR VI GÖR ANALYSEN så smalnar vi ner den för att fokusera på det som är mest relevant för just det här bolaget. Man kan säga så här: samtliga bolag har *någon* koppling till miljö- eller social hållbarhet, och bolagsstyrning är övergripande för alla branscher. En bra styrelse är grundläggande för att säkerställa långsiktigt hållbara affärsmodeller och hantering av hållbarhetsrisker i den operativa verksamheten.«

Katarina Hammar berättar hur viktigt det är att säkerställa att styrelsen har den kompetens som behövs för att sköta bolaget på bästa sätt.

»Det här är något som Lannebo har drivit under lång tid. Ta mångfald, som jag hellre kallar det än jämställdhet, som exempel. Fördelningen i styrelsen ska vara åtminstone 40/60, det vill säga minst 40 procent av det underrepresenterade könet. Men annan mångfald i styrelsen är

också den viktig – det ska ju vara en mix av erfarenheter, ålder, kön, och en sådan sak som internationell bakgrund kan vara jätterationellt i ett bolag som ska expandera globalt«, fortsätter hon.

RÖD FLAGG?

Katarina Hammar kommer till intervjun direkt från ett kundmöte. I sådana sitter hon och kollegan och hållbarhetsexperten Maria Nordqvist med. Den här gången var det en institutionell investerare som var intresserad av fonden Lannebo Europe Green Transition.

»Den typen av kunder ställer högre och högre krav på oss gällande hållbarhet, som vilka hållbarhetsfaktorer som integreras i investeringsbeslutet och hur vi analyserar exempelvis klimatrelaterade risker och möjligheter. Det är ett mått på hur långt utvecklingen har kommit i dag«, berättar hon.

Sitter tryggt. Nyligen fick Lannebo högsta betyg av FN-stödda PRI, Principles for Responsible Investments.

Katarina Hammar berättar att investerare ställer allt högre krav på bolagens hållbarhetsarbete.

Det är stort fokus på att beskriva Lannebos modell och arbetsprocess.

»Vi förklarar exempelvis hur vi jobbar med bolag för att minska deras utsläpp, eller hur ett bolag som producerar förnybar energi kan hantera påverkan på den biologiska mångfalden genom hur och var de placerar ut sina sol- eller vindkraftverk. En vanlig fråga kan vara hur bolagen reagerar när vi kommer och påpekar det ena eller andra, men jag

upplever faktiskt att det alltid är en bra dialog. De uppskattar feedback från våra kunder som ju blir aktieägare i de här bolagen. Det är ju helt enkelt så att investera för framtiden är att ha hållbara affärsmodeller.«

Men när hissar du röd flagg och anser att man bör dra sig ur en investering?

»Det skulle kunna vara en incident. Att något går snett en gång, det kan vi leva med. Men finns det tecken

på en systematisk risk som inte hanteras utan bara rullar på, då blir det tydligt att bolaget inte har kontroll och det skulle kunna vara en anledning för oss att dra oss ur«, säger hon och tillägger att det ändå sker sällan.

»Det är också syftet med hållbarhetsanalys, att identifiera sådant som kan ha negativ påverkan på investeringens värde redan innan den görs. Det handlar ju både om att fortsatt kunna driva sin verksamhet

»Det är ju helt enkelt så att investera för framtiden kräver hållbara affärsmodeller.«

I HUVUDET PÅ

och att också vara ansvarsfull i sådant som hur man hanterar sin personal för att fortsätta att kunna attrahera talanger.»

LEVER SOM HON LÄR

Att jobba med hållbara investeringar påverkar också hur Katarina agerar privat. Hon beskriver hur hon under de här åren blivit en mycket mer medveten konsument – och sparare. När hon under Nordea-åren hade möten i Köpenhamn blev det allt oftare tåget som ersatte flyget och nu äter hon väldigt sällan kött, då helst vilt. Och om inte annat har hon barnens ögon på sig. Stolta över mammas jobb, men stränga.

»Det märks verkligen att de växer upp i en annan värld än jag själv

gjorde. De har en helt annan medvetenhet och tydligare förväntningar och det kommer bli tufft för bolag med tvivelaktigt agerande att rekrytera den nya, unga generationen. Barnen har många vänner som är veganer och vegetarianer och vi diskuterar ofta miljönyttan av detta. Självt tror jag att miljöeffekten är större om vi äter närproducerat och ytterst lite kött, i stället för grönsaker hitfraktade från andra sidan jordklotet.»

Diskussionerna med barnen och deras vänner vittnar väl om att vär-

den om inte förr har vaknat i takt med deras generation. Och att Katarina Hammars blick på investeringar kommer att hålla den vaken.

»Risker finns ju men de är också affärsmöjligheter. Det gäller att ta vara på dem, att investera i och utveckla dem. Det generella budskapet är att bolag som integrerar hållbarhet i affärsstrategin uppnår en konkurrensfördel och genererar framgångsrika resultat på lång sikt. Det är jag helt övertygad om«, säger Katarina Hammar. ◀

»Det kommer bli tufft i framtiden för bolag med tvivelaktigt agerande att rekrytera den nya, unga generationen.«

Flyger alltmer sällan. Katarina Hammar lever som hon lär, och med ett miljömedvetet fokus även privat.

KATARINA HAMMAR

Född: Gävle.
Bor: Stockholm.
Familj: Man och tre barn
Gör i dag: Ansvarig för hållbarhet och aktivt ägande på Lannebo.
Har gjort förut: Ansvarig för aktivt ägande och ansvarsfulla investeringar på Nordeas kapitalförvaltning, Fjärde AP-fonden, med mera.
Gör helst utanför arbetet: Är aktiv utomhus tillsammans med familj och vänner.
Förebild: Franska Christine Lagarde eftersom hon är en klok och framgångsrik kvinnlig förebild och härlig kontrast till en stundvis plastig, digital värld.

FEM TIPS FÖR ATT SPARA HÅLLBART

1 Fonder är en bra sparform som passar de flesta. Genom att investera i en fond med en viss hållbarhetsinriktning får du direkt bra riskspridning och ett urval av bolag som passar dina preferenser.

2 För långsiktigt sparande: spara i aktiefonder som investerar i bolag som du tycker gör bra och viktiga saker. Du kan enkelt se en fonds största innehav på fondbolagets hemsida.

3 För mer kortsiktigt sparande finns gröna obligationsfonder som lånar ut pengar till exempelvis miljöprojekt.

4 Tänk på vilka hållbarhetsfrågor som är viktigast för dig. Jag brinner till exempel för mångfald och grön omställning. Om du vet vad du vill är det lättare att hitta ett sparande som passar just dig.

5 Välj ett fondbolag som lägger resurser på aktivt ägande. För att driva förändring krävs aktivt ägande och engagemang och då menar jag att passiva indexfonder inte passar.

Gröna linjen

Inte vilken grön fond som helst, utan av en mörkare nyans. Lannebo Europe Green Transition, som lanserades i höstas, kompromissar inte med hållbarheten.

TEXT SOFIA HALLSTRÖM

Hur miljöfokuserade är egentligen gröna fonder? Inte tillräckligt, visar det sig. Ulrik Ellesgaard är en av fondförvaltarna bakom Lannebo Europe Green Transition, en nystartad fond som pekar mot den mörkgrönaste av nyanser.

»Tittar man på marknaden, så brukar gröna fonder ofta köpa storbolag med ett lågt koldioxidavtryck, såsom it- och läkemedelsföretag«, säger han.

Men investerare förväntar sig förstås något annat och mer: företag som är relevanta för en grön omställning. Ribban för den nystartade fonden är därför satt

högre. Glöm jättebolagen, i stället satsar Ulrik Ellesgaard och hans kollegor på små och medelstora företag som jobbar mot en europeisk, grön omställning.

»Det är viktigt att vara exakt med vad vi definierar som grönt. Därför använder vi EU:s taxonomi och dess sex miljömål, där det bland annat ingår att begränsa klimatförändringar, att ställa om till cirkulär ekonomi och att förebygga miljöföroreningar.«

När fonden dessutom förvaltas av den prisbelönade danska trion Ulrik Ellesgaard, Carsten Dehn och Philip Andreasen kan man förvänta sig fullt fokus på att hitta bolag som både levererar i form av avkastning och i resan mot en grön omställning.

LANNEBO EUROPE GREEN TRANSITION

En aktivt förvaltd fond fokuserad på aktier i små och medelstora bolag som bidrar till den gröna omställningen i Europa. Klassificerad mörkgrön (artikel 9) enligt EU:s disclosureförfordning. **Förvaltare:** Carsten Dehn, Ulrik Ellesgaard och Philip Andreasen.

FEM MÖRKGRÖNA BOLAG SOM FONDEN HAR INVESTERAT I:

1

SPIE

Börsnoterat i Frankrike, men med en verksamhet som sträcker sig över hela Europa. Spie arbetar med tekniska affärslösningar som rör bland annat energieffektivitet och smart mobilitet. Spie har goda utsikter att växa lönsamt, särskilt tack vare postpandemiska stimulanspaket såsom EU:s gröna giv och Repower EU.

2

RENEWI

Med Beneluxregionen som marknad samlar Renewi in avfall från företag och privatpersoner och återvinner det till värdefulla råmaterial och energi. Med en affärsmodell som bygger på en cirkulär ekonomi lysas framtiden upp av den generella trenden med att återvinna så mycket som möjligt ur sopor.

3

NEXANS

En av världens största tillverkare av kablar har sitt högkvarter i Frankrike. Till 2024 satsar Nexans på att bli ett rent elektrifieringsföretag. Att bygga ut elektrisk infrastruktur är en flaskhals i den växande elektrifieringen som syftar till att öka användningen av förnybar energi – och särskilt i Europa.

4

VOSSLOH

Ett tyskt företag med en världsmarknad. De erbjuder tjänster och komponenter för att bygga och underhålla olika typer av spårvägar och snabbspårvägar. Vossloh spelar en viktig roll i att möjliggöra koldioxidsnål kollektivtrafik i en tid där vi behöver minska bil- och flygtrafiken.

5

BELIMO

Schweiziska Belimo levererar energieffektiva enheter för att styra värme, ventilation och luftkonditionering i byggnader. Deras produkter spelar en stor roll för att minska energianvändningen i byggnader, som är en av samtidens största energislukare. De har goda chanser till försäljningstillväxt, inte minst med de höga elpriserna som vi ser just nu, men också med de skärpta reglerna för koldioxidutsläpp.

»Det är viktigt att vara exakt med vad vi definierar som grönt. Därför använder vi EU:s taxonomi och dess sex miljömål.«

Med ett genuint samhällsengagemang och starkt rättvisepatos som bränsle gör hon skillnad för svenskarnas sparande. Vi möter Nordnets spararekonom Frida Bratt som utsetts till Årets Sparprofil av Lannebo.

TEXT ELIN LILJERO ERIKSSON
FOTO MIKAEL SJÖBERG

I rättvisans tjänst

flera år har hon stridit för svenskarnas rätt till goda villkor på investeringsparkonton samt att få flytta pensionskapital utan att behöva betala skyhöga avgifter. För sparekonomen Frida Bratt handlar allt om en sak: rättvisa.

»Sparande är något man ska uppmuntra, inte sända ut signaler om att det är oviktigt. För sparande är viktigt«, poängterar hon. »För många innebär det en trygghet, såsom vetenskapen att man faktiskt kan betala höga elräkningar på vintern eller att klara av arbetslöshet. För andra är det en frihet – att ha möjlighet att lämna en dålig relation, gå ner i arbetstid eller påverka var ens pension är placerad. Sparande är med andra ord en rättvisefråga.«

Vi möts bara några dagar efter prisutdelningen av Årets Sparprofil, och trots att morgonen är tidig och schemat späckat är hennes engagemang för sparande märkbart. Något hon nu belönas för: sitt enträgna arbete som (bland annat efter många turer till riksdagens finansutskott det senaste året) burit frukt i utvidgningen av flytträtten, men också för hon gör ett svårt ämne begripligt för allmänheten, då hon ofta syns i medierna.

»Det här priset betyder jättemycket för mig. Dels för att det är en kompetent jury som tagit fram fina-

Svenska folket har sagt sitt: För sitt arbete att sänka trösklarna och få fler människor att börja spara har Frida Bratt utsetts till Årets Sparprofil av Lannebo.

listerna, dels för att det också är en mängd »vanliga människor« som röstat. Jag ser det som ett kvitto på att det arbete och de frågor jag driver i den offentliga debatten uppskattas.«

BÖRJADE SOM JOURNALIST

Att Frida Bratt skulle bli ekonom var egentligen inte alls planen. Hon skulle bli journalist. Ett starkt samhällsintresse som slog rot redan under tonåren tog henne till medieprogrammet på gymnasiet och senare kurser i medie- och kommunikationsvetenskap på universitetet i uppväxtorten Uppsala. Snart insåg hon att man kan få djupare förståelse för samhällsfrågor genom ekonomi, vilket gjorde att hon studerade företagsekonomi, innan hon gick Poppius journalistiska skolan i Stockholm. Efter flera år som ekonomikrönikör

och journalist på tidningar som Svenska Dagbladet, Dagens Nyheter och Expressen fick hon ett erbjudande av nätbanken Nordnet hon inte kunde motstå.

»Jag hade verkligen inte lämnat mediebranschen för vilket bolag som helst, utan det var just Nordnet med sin otroliga plattform för att driva viktiga frågor inom privatekonomi och sparande som lockade. Vi delade samma värderingar.«

Drivkraften? Att kämpa för bättre villkor, sänka trösklar och engagera nya grupper till sparande.

»Jag önskar att fler än de traditionella grupperna som historiskt sett dragit nytta av börsens avkastning ska vara med på spåret – såsom unga, kvinnor och människor med utländsk bakgrund. Att fler ska se nyttan av att lägga undan lite grann

»Jag ser det som ett kvitto på att det arbete och de frågor jag driver i den offentliga debatten uppskattas.«

Ett bra sparande innebär en möjlighet att sätta guldkant på vardagen. Men det är också en frihets- och rättvisefråga, menar Frida Bratt.

till sin egen framtid och göra det där pengarna kan växa.»

Hur ser ditt eget sparande ut?

»Jag har indexfonder som grund i mitt sparande. Sedan har jag ETF:er, börshandlande fonder, som är en smalare typ av fonder där man enkelt kan få exponering mot en enskild sektor. Med anledning av den roll jag har så sparar jag inte i enskilda aktier. Förutom AIK Fotboll av personliga skäl, men den går det inte så bra för...«

Jag har hört att du faktiskt kan slösa pengar också, på hudvårdsprodukter...

»Ja, haha, även solen har sina fläckar och hudvårdsprodukter är min akilleshäl. Helt ärligt är jag nog som folk är mest i min privatekonomi. Jag är gärna öppen med det, för jag vill

inte att man ska tro att man måste vara en börshaj för att ha ett bra sparande. Bara man har lagt upp sitt sparande på ett bra sätt kan man faktiskt unna sig något då och då.»

Höga elpriser, inflation och lågkonjunktur, hur ska man tänka kring sparande i dessa tider?

»Alla har ju olika förutsättningar, men generellt sett är det bra att vara beredd på att det kommer bli tufft. Försök ta höjd för att elräkningarna blir höga, matpriserna likaså och att räntorna stiger. Har man möjlighet att fortsätta månadsspara ska man

»Jag är som folk är mest i min privatekonomi. Jag är öppen med det, för jag vill inte att man ska tro att man måste vara börshaj för att ha ett bra sparande.«

ÅRETS SPARPROFIL

Utmärkelsen har instiftats av Lannebo i samarbete med Affärsvärlden för att lyfta fram personer som aktivt arbetar för att sprida inspiration och kunskap om sparande.

Till finalen, som avgjordes i en öppen omröstning för allmänheten, hade fem sparprofiler nominerats: förutom Frida Bratt kunde svenska folket även rösta på Nicklas Andersson, sparekonom på Avanza, Henrik Johansson, vd på Unga Aktiesparare, Daniel Aarenstrup, medgrundare till SAVR, samt Christina Sahlberg, sparekonom på Com-pricer. Tusentals personer var med och röstade fram Frida Bratt som Årets Sparprofil. I den namnkunniga juryn, som nominerat finalisterna, satt Johan Lannebo, ordförande för Lannebo, Peter Benson, chefredaktör Affärsvärlden, Ingrid Bonde, styrelseordförande Alecta, Patrick Siegbahn, grundare av Småspararguiden, samt Karin Sjöblom, förra årets vinnare.

absolut göra det och inte sälja av på grund av oro. Det är snarare ett bra tillfälle att fortsätta att spara efter en nedgång. Förmodligen går vi mot en lite mjukare penningpolitik under 2023.»

HON PAUSAR EN STUND innan hon landar i att det nog är precis det här hon drivs av: att förklara, avvärpa och göra sparande på börserna mindre dramatiskt.

»Ett av mina viktigaste budskap är vikten av att ha ett eget sparande, framför allt som kvinna, och att man kompenseras om man varit den i en relation som inte kunnat avancera yrkesmässigt utan tvärtom kanske gått ner i lön under småbarnsåren. Därför är det så viktigt med eget sparande. Så för mig är det alltså inte bara en rättvisefråga, utan också en jämställhetsfråga.«

FRIDA BRATT

Gör: Sparekonom, Nordnet.

Ålder: 37 år.

Bor: Stockholm, Järfälla.

Familj: Man och två barn och en hund.

Förebild: Entreprenören Gunilla von Platen, hon är inspirerande och gör så mycket bra.

Dold talang: En gång i tiden kunde jag lista alla drottningar och kungar i följd mellan 1523 och 1792, mycket oklart varför. Nu börjar minnet möjligen svikta. Jag är däremot ganska bra på att måla och tapetsera om möbler samt hitta fynd på loppisar och auktioner, tycker jag själv i alla fall.

...OCH PENGARNA GÅR TILL?

Som Årets Sparprofil tilldelas du 25 000 kronor, vad ska du göra med dem? »Pengarna går till Stockholms stadsmission och deras arbete för ekonomiskt utsatta barn och deras familjer.«

Ny kurs i livet

Paret Eriksson flyttade hem till Sverige och köpte en dammsugarverkstad. I dag är Ilmeg ett världsnamn i gruvindustrin, med specialfokus på diamanter. Vi har pratat med entreprenörerna bakom den oväntade framgångssagan, tillika nyblivna kunder hos Lannebo.

TEXT SOFIA HALLSTRÖM FOTO PETER CEDERLING

Köpa ett företag som gör dammsugare till gruvindustrin? Nej, Marie-Louise Eriksson hoppade inte av glädje när maken släppte idén vid middagsbordet.

»Du kan bara ana vad jag tänkte när Magnus kom hem med den idén. Det lät ju så tråkigt«, säger hon.

Då var de i fyrtioårsåldern och hade flyttat hem efter flera år på australisk och österrikisk mark. Hon civilekonom med en bakgrund från bank och som vd för konsultföretag och datortillverkare. Han civilingenjör och chef hos Atlas Copco.

»Vi hade pratat om att starta något tillsammans. I den vevan kom en kollega in till Magnus kontor och sa »Ska du inte köpa Ilmeg?«

På den tiden var det ingen imponerande business. Förvisso var Ilmeg ett namn i branschen, med en historia som började på 1970-talet med tillverkning av egenutvecklade stoftavskiljare för gruv- och entreprenadbranschen.

»Det var en liten mekanisk verkstad. Stoftavskiljarna de tillverkade

var av den gamla generationen och inte direkt revolutionerande«, berättar Marie-Louise.

Men det var precis vad Magnus drömde om. Att hitta en insomnad fabrik och putsa upp den ihop med sin livspartner. Med Ilmeg hade han dessutom fördelen att kunna produkten efter att ha ägnat sitt yrkesliv åt just gruv- och entreprenadutrustning.

»Det tog inte så lång tid innan jag sa ja. Det var roligt att göra något tillsammans och vi hade varsin kunskapsbank att bygga med.«

Ilmeg blev deras 2005. Årmarna kavlades upp omedelbart för att ta itu med en dålig lönsamhet. Marie-Louise arbetade hårt med produktionen och för att effektivisera den med kortare ställtider. Samtidigt började Magnus skissa på nya produkter. Åren kring 2010 hade de byggt en riktig fabrik och lanserade sin X-serie, en helt ny och patenterad produktlinje. Utvecklad helt av Magnus, från ritning till färdig produkt.

»Magnus är ingenjör och började faktiskt sin bana som konstruktör.

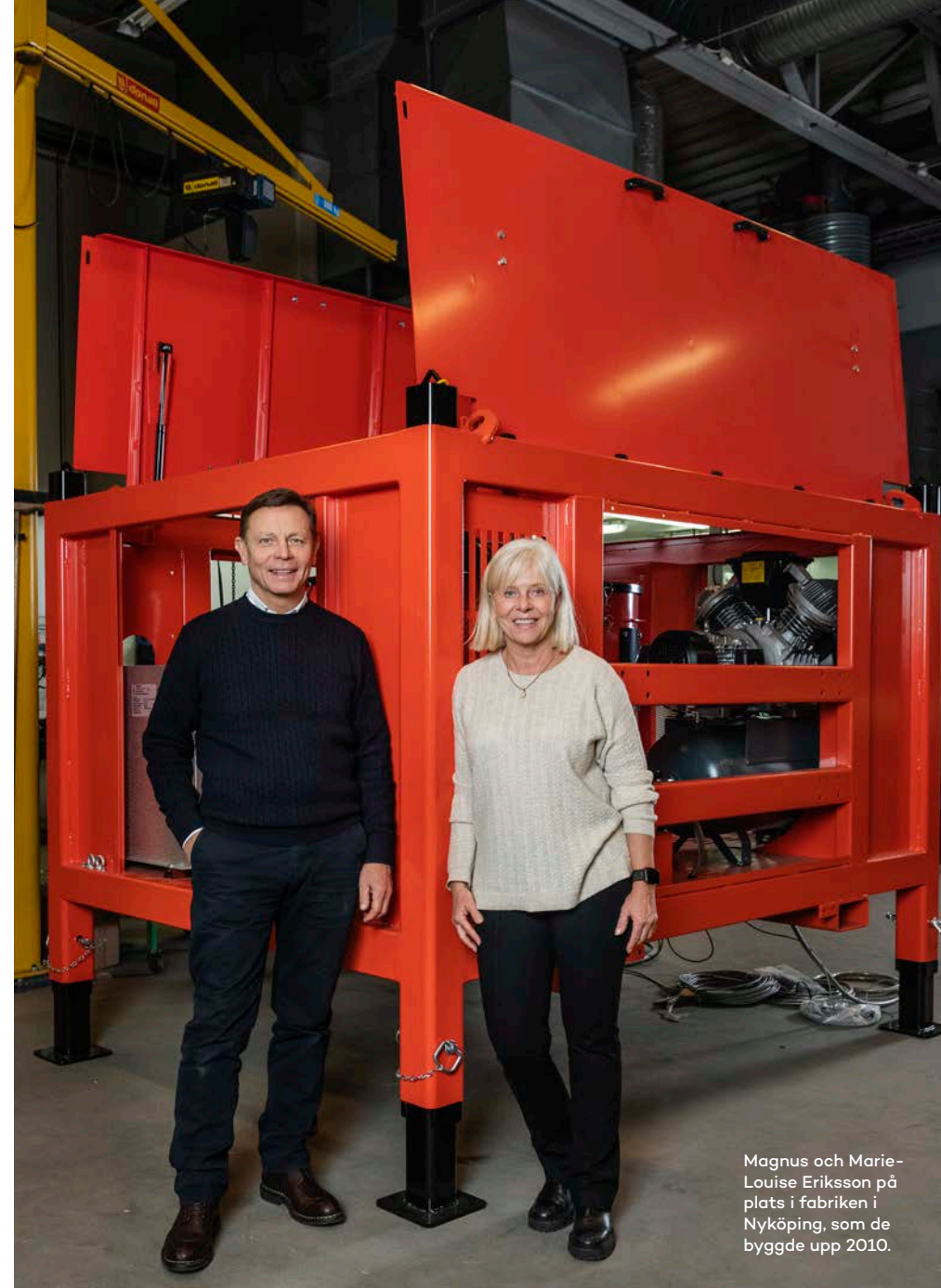
Vår bransch är inte jättestor och han är otroligt duktig på den, skannar den konstant efter intressanta produkter att arbeta med.«

ALLT BYGGS I NYKÖPING

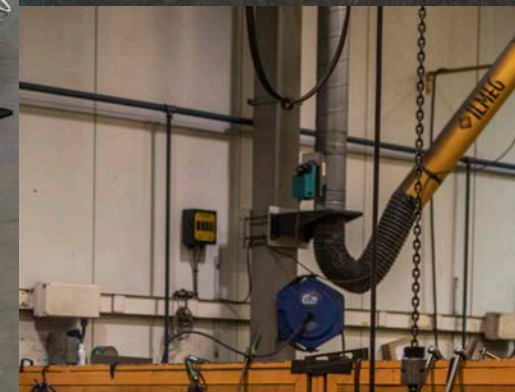
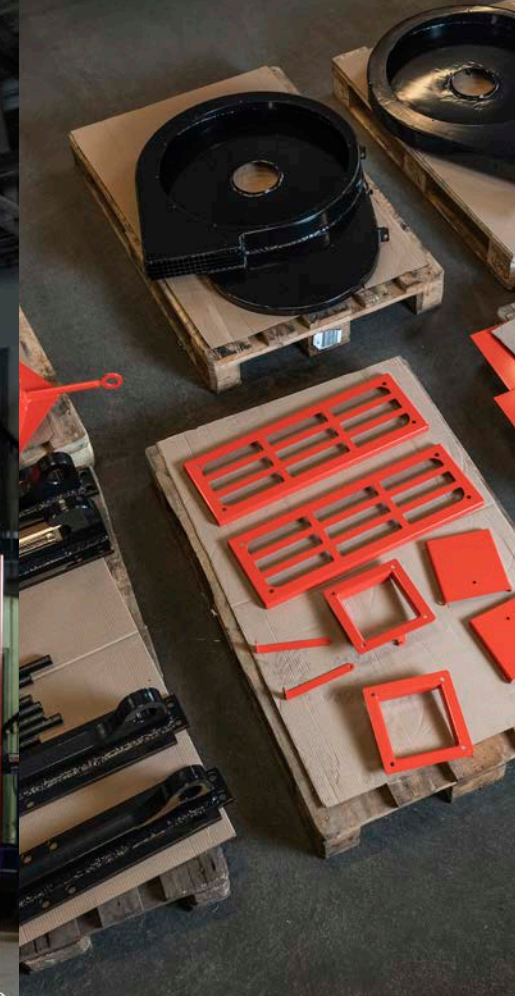
Stoftavskiljare används vanligen på bergbormningsmaskiner för att suga upp borrhåldamm. Lite som en vanlig dammsugare, med ett munstycke, slang, motor och filter. Men om stoftavskiljare tidigare kunde vara fullproppade med mängder av långsmala filter och därmed svåra att rengöra, utvecklade Magnus nya, koniska filter som är lättare att serva. Han tog också fram en rensningsfunktion som gör att bormingen inte måste stannas för att blåsa ut filtren, utan de kan rensas under arbetsgång.

»Våra mest spännande kunder är ändå diamantergruvorna. Vi har skickat mycket till Sydafrika«, berättar Marie-Louise. Ofta borrar företaget med vatten för att binda borrhåldamm. Men Sydafrika är speciellt, där är bergarten väldigt porös och det blir som med sockerbitar om man tar in vatten.

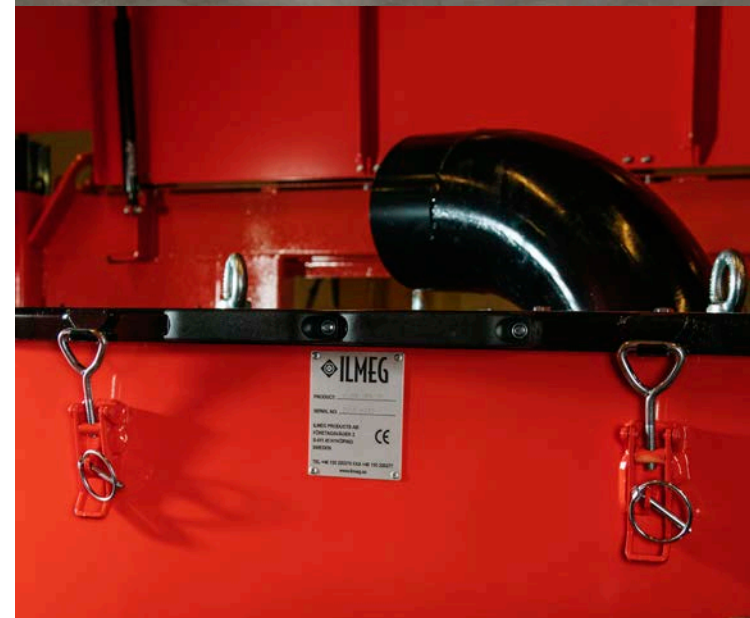
Hon berättar om flera ton tunga centralsugare som de lastar på båtar ner till Afrika. Diamantergruvor med förföriska namn som Venetia och om att bygga produkter åt multi-

Magnus och Marie-Louise Eriksson på plats i fabriken i Nyköping, som de byggde upp 2010.

En tändande gnista. Paret Eriksson fick fart på det slumrande bolaget.

Entreprenörsparet Magnus och Marie-Louise Eriksson är nyblivna kunder hos Lannebo.

MAGNUS ERIKSSON

Bor: Gård i Sörmland.
Familj: Två döttrar.
Utbildning: Civilingenjör.
Karriär: Tidigare vd för Atlas Copco Alpine (Österrike, Schweiz, Slovenien) och vice president marketing hos Atlas Copco Rock Drills. I dag vd för Ilmeg Products AB.
Dold talang: Köra grävmaskin.
Förebild: Steve Jobs.
Första jobbet: Atlas Copco.
Fondbolag: Lannebo.

MARIE-LOUISE ERIKSSON

Bor: Gård i Sörmland.
Familj: Två döttrar.
Utbildning: Civilekonom.
Karriär: Tidigare vd för PCQT Technology AB (i dag Aqeri International AB) och vd för Contactor Data & Elektronik AB (i dag del av CAG Group). Numera CFO för Ilmeg Products AB.
Dold talang: Plöja med traktor.
Förebild: Magda Gad.
Första jobbet: Bank.
Fondbolag: Lannebo.

Ta in folk med nya idéer. I maj i fjol sålde paret därför hela sitt aktieinnehav till Eitrium, en koncern som investerar i företag som Ilmeg: produktföretag med nischad marknad. Då kunde de stoltsera med att ha tredubblat omsättningen sedan 2005 och att ha 10 miljoner i vinst på en omsättning om 34 miljoner.

»Det är klart att det känns konstigt, det här har ju varit vår grej. Men det är ingen som kommer in och styr bolaget åt oss, utan Magnus sitter fortfarande som vd och jag jobbar kvar«, säger hon.

Runt sommaren kom också en annan stor förändring. Paret blev kunder i Lannebo. Dörren hade stått öppen sedan länge, då de är vänner med Lannebos medgrundare Göran Espelund.

»Det var en nyhet för oss att placera pengar på det här sättet, men vi fick fantastiska presentationer av fonderna av varje fondförvaltare. Särskilt fint förtroende fick vi för Johan Lannebo som presenterade fonderna MicroCap och NanoCap för oss. Man känner hur han och hans medförvaltare lägger ner sina själar i att hitta och välja ut de små bolagen.«

»Det var en nyhet för oss att placera pengar på det här sättet, men vi fick fantastiska presentationer av varje fondförvaltare.«

nationella bjässar. Varje produkt byggs efter order i Nyköping, inte bara för att undvika mellanlager, utan också för att justera för att passa ryggarna på enskilda kunders borrar. En av drömmarna är att förse inte bara diamantgruvor med Ilmegs utrustning, utan hela den internationella gruvmarknaden.

»Att borra med vatten är en gammal teknik. Men i dag behöver man i många länder tänka på hur mycket vatten man använder. Dessutom kan arbetsmiljön bli bättre när man undviker att använda vatten i borrar, då det kan bli väldigt fuktigt.«

Just nu är de på väg att testa en helt ny produkt som Magnus har tagit fram. I den sprutas en vätska från tallbarr ut över borrhullen för att binda det. Tanken är att adressera den utrymmesbrist som finns i många gruvor och att därmed kunna samla damm i säckar i stället för stora containrar.

»Det här är det roligaste jobbet jag någonsin haft. Vi kompletterar varandra så bra, Magnus är suverän på sin bit och jag tycker att min är rolig«, säger Marie-Louise.

Men nu är de ändå i den åldern att det börjar bli dags att trappa ner.

Fångar upp världen

Lannebo Teknik Småbolag är en globalfond för dig som vill investera i snabbväxande teknikbolag över hela världen.

STARK FONDDUO

Lannebo Teknik Småbolag förvaltas av Helen Groth och Johan Nilke. Tillsammans förvaltar de även Lannebo Teknik. Helen har jobbat på Lannebo sedan 2017 medan Johan anslöt året därpå.

2019

Den 7 november 2019 var det premiär för Lannebo Teknik Småbolag. Fonden föddes ur den äldre och framgångsrika systerfonden Lannebo Teknik som drog i gång redan år 2000, och var en av Lannebos allra första fonder. Målsättningen är att hitta de mest attraktiva teknikdrivna småbolagen oavsett geografisk hemvist.

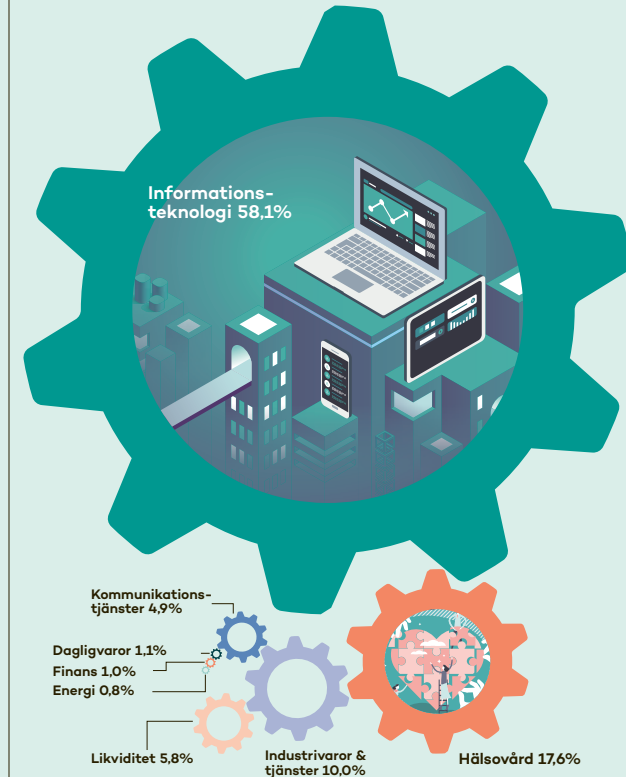

SPARA VARJE MÅNAD

Går det att månadsspara i fonden? Absolut! Antingen som direktkund i Lannebo eller via din bank.

STÖRSTA BRANSCHERNA

Informationsteknologi är den största sektorn som Lannebo Teknik Småbolag investerar i. Nästan 60 procent går dit. Vilket har varit ett signum ända sedan starten. »Data är vårt guld«, säger de bägge förvaltarna.

»Våra investeringar bygger på fundamental analys och vi investerar inte i rena förhoppningsbolag.«

Helen Groth

38,4%

Så mycket har Teknik Småbolag ökat i värde sedan den lanserades för drygt tre år sedan.

TÄNK LÅNGSIKTIGT!

Lannebo Teknik Småbolag har riskklass 4, vilket innebär att risken är hög och att fonden lämpar sig för långsiktigt sparande, då värdet kan variera kraftigt från dag till dag.

6 TEMAN I FOKUS

Lannebo Teknik Småbolag har sex fokusteman: Säkerhet, hållbarhet, datahantering, digitalt innehåll, hälsa och resurseffektivisering.

»Ett vanligt misstag många gör är att de investerar för tidigt, när hajpen är som störst. Man måste inte alltid vara först.«

Johan Nilke

FONDEN PASSAR FÖR DIG SOM:

- Vill ha en global exponering mot teknikdrivna tillväxtbolag.
- Ser teknisk utveckling som en positiv kraft för en mer hållbar värld.
- Tror på aktiv förvaltning och investeringar baserade på en tydlig uppfattning om varje enskilt bolag.

Så blir 2023

Rekordhög inflation, stigande räntor och en orolig omvärld. Att förutspå hur marknaden utvecklar sig under det kommande året är ingen enkel uppgift. Vi frågade tre av Lannebos fondförvaltare hur de tror att året blir.

TEXT KALLE DIXELIUS ILLUSTRATION VALERO DOVAL

Hur centralbankerna agerar kommer påverka marknaderna,

»Det finns hyfsat många aktier man är köpsugen på«

Peter Lagerlöf förvaltar bland annat Lannebo Sverige Hållbar, Lannebo Norden Hållbar och Lannebo Mixfond.

»Det känns ganska tydligt som att vi går mot en lågkonjunktur. BNP kanske krymper lite grann, arbetslösheten lär stiga. Alla indikatorer pekar på det. Men det behöver inte vara särskilt dramatiskt. Vi hade finanskrisen 2008 och nu senast pandemin, och det var ju väldigt dramatiska kriser. Nu blir det mer en normal lågkonjunktur: räntan går upp och drar ned köpkraften. Så småningom kommer centralbankerna att börja sänka räntan igen. Men det finns såklart osäkerhetsfaktorer. Kriget i Ukraina till exempel. Under 2021 var det ingen som la in en inflation på 10 procent i sina prognoser för 2022. Det händer alltid något oväntat.«

Hur tror du aktiemarknaden utvecklas i Norden?

»Jag förvaltar även mixfonden, och det är rätt bra att ta den som exempel. Om vi tror starkt på aktiemarknaden får vi ha 100 procent aktier i den och om vi är väldigt negativa får vi ha 0 procent aktier. Den blir som en temperaturmätare och nu har vi 65 procent aktier. Inom de aktierna har vi rätt många konjunkturokänsliga bolag, som till exempel läkemedel och sakförsäkring. Det finns ändå hyfsat många aktier man är köpsugen på – och det är en ganska bra signal. Historiskt sett så vänder börsen under recessioner.«

Teknikbolag har en central roll i digitaliseringen och världens utveckling.

»Många teknikbolag har bra förutsättningar för vinsttillväxt«

Helen Groth förvaltar Lannebo Teknik och Lannebo Teknik Småbolag.

»Jag tror att räntehöjningarna kommer att avta. Fraktpriser och vissa insatsvaror har minskat i pris under hösten, vilket borde innebära att vi får betala lägre priser på vissa varor under året. Det finns parametrar som har en inflationsdämpande effekt, och det borde påverka hur centralbankerna agerar. Men allt pekar på en lågkonjunktur. Inflationstakten och centralbankernas agerande blir avgörande. Ett ganska dystert år, men samtidigt kan man hoppas på att vi når botten och att vi därmed kan se en vändning.«

Hur tror du tekniksektorn kommer utvecklas?

»Generellt ser jag att digitaliseringsresan fortsätter. För samhällen, för företag och för privatpersoner. Där kommer teknikbolagen att spela en central roll – teknik är ju lösningen på många av dagens och morgondagens utmaningar. Därmed tror jag på en stor efterfrågan bland många tillväxtbolag inom tekniksektorn. Även om många teknikaktier har värderats ned den senaste tiden, så har de varit rejält uppvärderade under en ganska lång period. Många teknikbolag har bra förutsättningar för vinsttillväxt – just eftersom de har en så stark position i den digitaliseringsresa vi ser.«

De stora fastighetsbolagen är väl rustade för framtiden.

»En ljuspunkt är att inflationstakten verkar mattas av«

Philip Hallberg förvaltar Lannebo Fastighetsfond och Lannebo Fastighetsfond Select.

»Konsumenterna kommer pressas hårt under det kommande året i Sverige. Det beror framför allt på en hög inflation och kraftigt stigande räntor. Det blir färre restaurangbesök, mindre shopping och generellt färre saker som man tidigare kunde strössa pengar på. Man ser redan nu indikationer på det. Det är svårt att hitta någon som blivit vansinnigt mycket rikare 2022 än vad man var 2021. Ljuspunkterna är väl att vi nu ser att inflationstakten verkar mattas av. Under 2022 har vi ju haft en bisarr ökning av till exempel elpriserna. Att vi ska få samma ökningstakt igen i år känns relativt osannolikt.«

Hur tror du fastighetssektorn kommer utvecklas?

»Under året som gått har man varit orolig för stigande räntekostnader och tillgången till kapital för fastighetsbolagen. Har de tillgång till nytt kapital i takt med att obligationslån förfaller? Finns det utrymme för mer lån hos bankerna? Vår bild är att de större bolagen har agerat och fortsätter agera för att väsentligt förbättra sin position och kapitalstruktur. De sitter inte på händerna och väntar, vilket är positivt. Nu tror vi att marknaden börjar titta mer på de operationella riskerna. Kommer hyresgästerna att kunna betala och hur ser efterfrågan ut på kommersiella lokaler? Vår bedömning är att efterfrågan kommer att minska på kommersiella lokaler medan efterfrågan på hyresrätter kommer att bli högre.«

Värdeskaparen!

Tova Larsson reser land och rike runt och föreläser i skolklasser om privatekonomi. Ett viktigt uppdrag som skapar förutsättningar för ett mer jämställt samhälle. Självklart är Lannebo med och stöttar.

TEXT KALLE DIXELIUS FOTO PETER CEDERLING

Det luktar Delicatobollar, kaffe och rätt mycket deodorant från kafeterian. Nycklar skramlar när skåpen öppnas. Det hojtas och stojas när små grupper av elever är på väg till sina lektioner. Det är, med andra ord, en helt vanlig dag på gymnasiet.

I klassrummet där klass N22B ska ha samhällskunskap är några redan på plats. De som släntrar in genom dörren får – under visst suck och stön – lämna sina mobiler i en låda. I dag är det privatekonomi på schemat.

»Vi vill att unga ska ha bra koll på sin ekonomi. Man ska veta hur man betalar en faktura, vad det gör för skillnad om du börjar spara när du är 20 jämfört med om du är 45. Vi vill att alla ska ha samma villkor, eftersom det inte är så mycket undervisning i privatekonomi i skolan«, säger Tova Larsson.

HON ÄR VERKSAMHETSCHEF på organisationen Ung Privatekonomi och reser tillsammans med sina kolleger land och rike runt för att föreläsa för gymnasieungdomar om räntor, pensioner, fakturor och fondandelar. Frågorna gäller studielån, aktier, exakt vad en fond är och hur man blir rik.

»Ofta är det många praktiska

frågor: Hur kommer jag i gång? Men ibland kan det vara lite kritiska frågor också. Vem tjänar på att jag köper aktier? Men mest av allt finns det en nyfikenhet om hur man ska göra och hur det fungerar. Vi fokuserar mycket på inspiration.«

Skolorna som är anslutna till programmet kallas för UPC-skolor. Det står för Ung Privatekonomi Certifierad skola, vilket innebär att samtliga elever ska få en sådan här föreläsning någon gång under sin gymnasietid.

»Vi ser nämligen att vissa lärare diskriminerar mellan programmen. Man kanske tänker att det bara är de på ekonomiska programmet som behöver lyssna, men det är ju precis tvärtom. Alla kommer ju att påverkas av sin privatekonomi.«

UNG PRIVATEKONOMI reser runt bland skolor i hela Sverige, i alla områden. I städer, förorter, på landsbygden och småstäder. Att ha en grundläggande kunskap om privatekonomiska frågor är något som angår alla – oavsett bakgrund eller vilket program man går, berättar Tova Larsson.

Skiljer sig frågorna åt mellan olika skolor?

»Det beror lite på var skolan ligger. Vårt mål är att det inte ska spela

någon roll vilka föräldrar man har eller vilket område man bor i. Alla ungdomar ska få lika bra kunskap i de här frågorna.«

Tova Larsson är civilekonom och började engagera sig i föreningen Unga Aktiesparare när hon själv gick på gymnasiet. Det ena gav det andra och nu är hon verksamhetschef på Ung Privatekonomi, som är en systerorganisation till Unga Aktiesparare.

»Jag tycker det är spännande att man kan påverka sitt liv, i alla fall på lång sikt. Vi pratar ju inte om kryptovalutor eller om snabba köp och sälj, utan vi fokuserar på det långsiktiga. Sprid risken, förstå vad du köper och lite sådana gyllene regler.«

Varför är det viktigt?

»Ta pensionen som ett exempel. I dag måste man ta ett aktivt val om när man ska börja spara och tänka på sin pension. Då blir det väldigt orättvist om vissa föräldrar börjar spara åt en medan andra skjuter det framför sig. Alla måste få den här kunskapen. För att inte tala om sms-lån, som är den största kategorin för betalningsanmärkningar bland unga.«

Vad betyder samarbetet med Lannebo?

»Vi är en icke-vinstdrivande organisation som ger kostnadsfria föreläsningar. Att Lannebo är med och bidrar gör att vi kan nå ut till fler ungdomar som i förlängningen gör samhället mer jämställt.«

»Vårt mål är att det inte ska spela någon roll vilka föräldrar man har eller vilket område man bor i. Alla ska ha samma kunskap.«

UNG PRIVATEKONOMI

- Ung Privatekonomi är en icke vinstdrivande organisation.
- Startades av Aktiefrämjandet.
- År 2021 föreläste man för cirka 35 000 gymnasieungdomar.
- Lannebo är en av huvudfinansiärerna.

TOVA LARSSON

Ålder: 24 år.

Gör just nu: Verksamhetschef på Ung Privatekonomi.

Utbildning: Civilekonom med inriktning entreprenörskap och affärsutveckling vid Jönköping University.

Eget sparande: Främst aktier, men även fonder och på sparkonto beroende på när pengarna ska användas.

Dold talang: Jag kan applådera med en hand.

Hobby: Umgås med vänner och familj och vara i naturen.

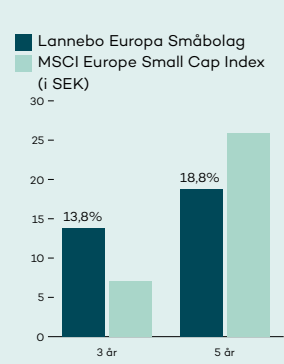
Lannebo står stadigt

2022 blev året då minsräntan försvann och våghalsiga risktagare fick ett bryskt uppvaknande. Men Lannebo står stadigt. Vår affärsmodell visar hur det i längden lönar sig att jobba nära bolagen med aktiv förvaltning och riskjusterad avkastning. Här ser du hur åtta av våra fonder har utvecklats över tid.

(För en fullständig redogörelse över alla våra fonder, se Lannebo.se.)

LANNEBO EUROPA SMÅBOLAG*

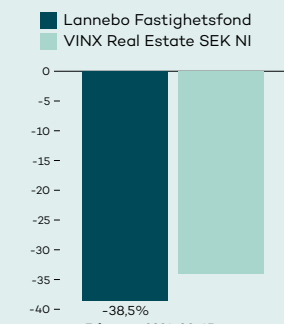
En investering i fonden ger dig en bred inriktning mot små och medelstora europeiska bolag. Fondens förvaltare investerar i företag som fokuserar på att hitta de bästa investeringsmöjligheterna bland tusentals småbolag. De bolag som fonden investerar i får ha ett börsvärde som uppgår till högst 5 miljarder euro eller motsvarande i annan valuta. Förvaltare: Carsten Dehn, Ulrik Ellesgaard och Philip Andreasen. Riskklass 4.

År	2018	2019	2020	2021	2022
Lannebo Europa Småbolag	-22,9	35,6	-0,2	31,7	-13,2
MSCI Europe Small Cap Index	-13,0	35,7	0,1	26,1	-15,7

LANNEBO FASTIGHETFOND

En investering i fonden ger dig en fokuserad inriktning på svenska och nordiska börsbolag inom bygg- och fastighetssektorn. Fondens förvaltare investerar i företag som till skillnad från en vanlig aktiefond har möjlighet att ta korta positioner som balanseras med ytterligare långa positioner. Förvaltare: Tobias Kaj och Philip Hallberg. Riskklass 5.

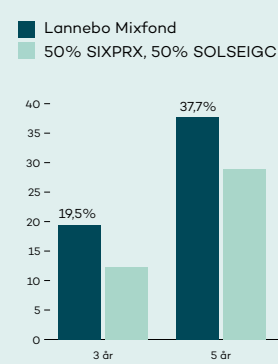

År	2022
Lannebo Fastighetsfond	-46,1
VINX Real Estate SEK NI	-40,1

LANNEBO MIXFOND

En investering i fonden ger dig en bred inriktning mot såväl aktier som räntebärande värdepapper. Fondens förvaltare investerar i företag som fokuserar på att hitta de bästa investeringsmöjligheterna bland tusentals småbolag. De bolag som fonden investerar i får ha ett börsvärde som uppgår till högst 1 procent av den svenska aktiemarknadens totala börsvärde vid investeringstillfället. Förvaltare: Charlotta Faxén och Peter Lagerlöf. Riskklass 3.

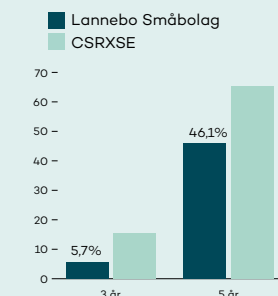
Fotnot: Fondens jämförelseindex var innan 2020-06-01 ett sammansatt index bestående av 50% SIXPRX och 50% NOMX Credit SEK TR Index.

År	2018	2019	2020	2021	2022
Lannebo Mixfond	-5,7	22,1	5,6	23,0	-8,3
50% SIXPRX, 50% SOLSEIGC	-2,0	17,2	9,2	18,5	-13,2

LANNEBO SMÅBOLAG

En investering i fonden ger dig en bred inriktning mot små och medelstora bolag i Norden, med tonvikt på Sverige. De bolag som fonden investerar i får ha ett börsvärde som uppgår till högst 1 procent av den svenska aktiemarknadens totala börsvärde vid investeringstillfället. Förvaltare: Hjalmar Ek och Per Trygg. Riskklass 5.

År	2018	2019	2020	2021	2022
Lannebo Småbolag	-1,7	40,4	18,0	29,5	-31,2
CSRXSE	-0,2	43,2	23,0	37,1	-31,4

Jessica Malmfors,
vd Lannebo.

FOTO: KARL NORDLUND

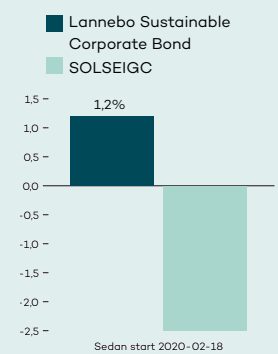
»Vår filosofi är att identifiera bolag som har förutsättningar att vara framgångsrika under lång tid och att kroka arm med dessa.«

– Jessica Malmfors, vd Lannebo

LANNEBO SUSTAINABLE CORPORATE BOND

En investering i fonden ger dig en bred inriktning mot företagsobligationer utgivna av företag i Norden och till viss del i övriga Europa. Fondens erfarna förvaltare investerar i så kallade gröna obligationer, obligationer utgivna av företag som bedöms vara hållbara eller som producerar varor eller tjänster som syftar till att lösa hållbarhetsutmaningar. Förvaltare: Karin Haraldsson och Katarina Ponsbach Carlsson. Riskklass 2.

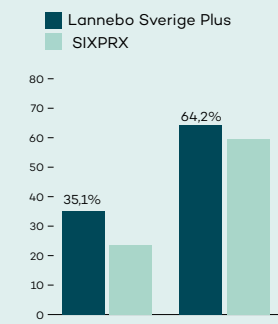
Fotnot: Fondens jämförelseindex var innan 2020-06-01 NOMX Credit SEK TR Index.

År	2021	2022
Lannebo Sustainable Corporate Bond	2,6	-3,0
SOLSEIGC	0,1	-3,9

LANNEBO SVERIGE PLUS

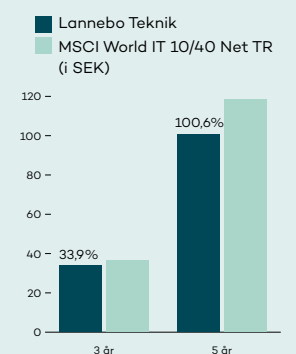
En investering i fonden ger dig en fokuserad inriktning mot svenska börsbolag med globala marknadspositioner. Fondens förvaltare investerar i företag som fokuserar på att hitta de bästa investeringsmöjligheterna bland tusentals småbolag med ett börsvärde under 6,6 miljarder dollar. Investeringar görs över hela världen inom områden så som hälsa, säkerhet, resurseffektivisering och digitalt innehåll. Förvaltare: Robin Nestor och Martin Wallin. Riskklass 4.

År	2018	2019	2020	2021	2022
Lannebo Sverige Plus	-0,7	22,6	11,7	33,1	-9,5
SIXPRX	-4,4	35,0	14,8	39,3	-22,8

LANNEBO TEKNIK*

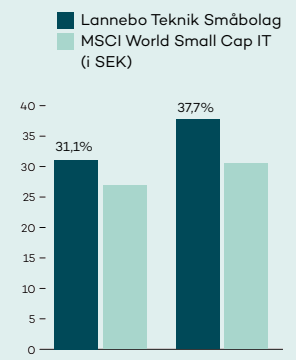
En investering i fonden ger dig en bred inriktning mot globala, marknadsledande teknikbolag. Fondens förvaltare investerar i ledande teknikbolag över hela världen inom områden så som hälsa, säkerhet, resurseffektivisering och digitalt innehåll. Förvaltare: Johan Nilke och Helen Groth. Riskklass 4.

År	2018	2019	2020	2021	2022
Lannebo Teknik	7,3	40,6	29,5	31,4	-20,8
MSCI World IT 10/40 Net TR	6,1	50,8	23,0	41,5	-21,7

LANNEBO TEKNIK SMÅBOLAG*

En investering i fonden ger dig en bred inriktning mot nischade, snabbväxande teknikbolag globalt. Fondens förvaltare investerar i företag som fokuserar på att hitta de bästa investeringsmöjligheterna bland tusentals småbolag med ett börsvärde under 6,6 miljarder dollar. Investeringar görs över hela världen inom områden så som hälsa, säkerhet, resurseffektivisering och digitalt innehåll. Förvaltare: Johan Nilke och Helen Groth. Riskklass 4.

År	2020	2021	2022
Lannebo Teknik Småbolag	42,2	19,9	-23,2
MSCI World Small Cap IT	24,3	24,1	-17,8

Observera! Historisk avkastning är ingen garanti för framtida avkastning. De pengar som placeras i en fond kan både öka och minska i värde och det är inte säkert att du får tillbaka hela det insatta kapitalet. Aktiefonders värde kan variera kraftigt på grund av deras sammansättning och de förvaltningsmetoder fondbolaget använder sig av. Fondsparande ska främst ses på lång sikt. Vi rekommenderar att du alltid tar del av respektive fonds informationsbroschyr och faktablad som finns på lannebo.se.

Lannebo Mixfond och Lannebo Sustainable Corporate Bond har tillstånd enligt 5 kap. 8 § lagen (2004:46) om värdepappersfonder och får placera mer än 35 procent av fondmedlen i obligationer och andra skuldförbindelser som getts ut eller garanterats av en stat eller kommun i Norden. På lannebo.se finns även information om investerarens rättigheter.

* Uträkningar bygger på information tillhandahållen av MSCI. Källa: MSCI. Information som härrör från MSCI får endast användas för läsarens interna bruk, får inte reproduceras eller distribueras i någon form och får inte användas som grund för eller en del av finansiella instrument eller produkter eller

index. Ingen del av den information som härrör från MSCI är avsedd att göra investeringsrådgivning eller en rekommendation att fatta (eller avstå från att fatta) någon form av investeringsbeslut och den kan inte åberopas som sådan. Historiska data och analyser bör inte ses som en indikation eller garanti för framtida resultatanalyser, prognoser eller förutsägelser. Information som härrör från MSCI tillhandahålls »i befintligt skick« och användaren av denna information tar hela risken för all användning av denna information. MSCI, vart och ett av dess dotterbolag och alla andra som är inblandade i eller relaterade till att sammanställa, beräkna eller skapa någon information hos MSCI (tillsammans »MSCIparterna«) friskriver sig uttryckligen från alla garantier (inklusive, utan begränsning, alla garantier om originalitet, noggrannhet, fullständighet, aktualitet, icke-intrång, säljbarhet och lämplighet för ett visst syfte) med avseende på denna information. Utan att begränsa något av det ovanstående ska ingen MSCI-part i något fall ha något ansvar för direkta, indirekta, speciella, tillfälliga, bestraffande eller följdskador (inklusive, utan begränsning, förlorade vinster) eller andra skador. (www.msci.com)

Här hittar du Lannebos fonder!

Investera och månads-spara direkt hos Lannebo eller via din bank eller rådgivare.

Som direktkund hos Lannebo kan du placera i våra fonder i investeringssparkonto eller ett traditionellt fondkonto. Du köper, byter och säljer enkelt med hjälp av e-legitimation. Har du frågor är du varmt välkommen att ringa oss på 08-562 252 22 eller mejla till info@lannebo.se.

BANKER, FÖRMEDLARE OCH FONDTORG

De flesta av Lannebos fonder finns hos banker, försäkringsbolag och fristående fond-/försäkringsförmedlare. De kan erbjuda rådgivning kring dina investeringsbeslut. Du kan även spara i många av våra fonder på olika fondtorg – se tabellen.

	Risiklass	Alpoot	Avanza	Danske Bank	Folksam	Fondmarknaden	Fondo	Futur Pension	Garantum depå	Handelsbanken	Ica Banken	Länsförsäkringar	Länsförsäkringar Unit Linked	Movestic	Nordea	Nordnet	SEB	Skandia Depå	Skandia Unit Linked	SPP	Swedbank	Strivo	PPM
Europa Småbolag	4	●	●	●	●			●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●			●	●	●
Europe Green Transition	4		●	●			●	●				●				●						●	
Fastighetsfond	5	●	●	●	●	●	●	●				●		●								●	
Fastighetsfond Select	5		●		●											●							
High Yield	2	●	●	●	●			●	●			●		●	●	●	●	●	●			●	
Mixfond	3	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●	●	●	●	●		●	●	●
Mixfond Offensiv	4	●	●	●	●			●				●				●		●	●	●			●
Norden Hållbar	4	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●				●							
Räntefond Kort	2	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●			●	●	●	●				●	●
Småbolag	5	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Sustainable Corporate Bond	2	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●			●	●	●	●				●	
Sverige	4	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●	●	●	●				●	●
Sverige Hållbar	4	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●						●	●
Sverige Plus	4	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●			●	●
Teknik	4	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●	●	●	●				●	●
Teknik Småbolag	4	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●	●	●				●	

Lannebo Fonder AB | BESÖKSADRESS: Kungsgatan 5 | POSTADRESS: Box 7854, 103 99 Stockholm
TEL VÄXEL: 08-562 252 00 | TEL KUNDSERVICE: 08-562 252 22 | E-POST: info@lannebo.se | HEMSIDA: lannebo.se

LANNEBO FONDER AB ÄR PERSONUPPGIFTSANSVARIG OCH VÄRNAR SKYDDET AV DINA ENSKILDA RÄTTIGHETER OCH PERSONUPPGIFTER. LANNEBO BEHANDLAR PERSONUPPGIFTER I ENLIGHET MED DE REGLER SOM FÖLJER AV GDPR OCH VÅR PERSONALUPPGIFTSPOLICY SOM DU KAN TA DEL AV PÅ LANNEBO.SE. LANNEBO BEHANDLAR PERSONUPPGIFTER FÖR ATT UPPFYLLA RÄTTSLIGA FÖRPLIKTELSE OCH AVTALSFÖRPLIKTELSE SAMT EFTER ATT EN INTRESSEAVVÄGNING SKETT, BLAND ANNAT FÖR ATT GE INFORMATION, ERBJUDANDEN OCH ANNAN SERVICE.

Risikoinformation: De pengar du investerar i fonder kan både öka och minska i värde. Historisk avkastning är inte någon garanti för framtida avkastning. Fondsparandet ska främst ses på längre sikt och ger då möjlighet till bättre avkastning än traditionellt räntesparande. Fonderna Europa Småbolag, Europe Green Transition, Fastighetsfond, Fastighetsfond Select, Microcap, Mixfond Offensiv, Nanocap, Norden Hållbar, Småbolag, Småbolag Select, Sverige Hållbar, Sverige Plus, Teknik och Teknik Småbolag har en risknivå på 4-5 av 7 vilket innebär att fondernas värde kan variera kraftigt. Vi rekommenderar dig att ta del av fondernas informationsbroschyrer och faktablad som finns på lannebo.se – dessa kan även beställas från vår kundservice via telefon 08-562 252 22.

På lannebo.se finns även information om investerarens rättigheter.

Lannebo är ett fristående fondbolag som bedriver aktiv förvaltning inom marknader och branscher där vi har hög förvaltarkompetens.
Grundat: 2000. Antal fonder: 19. Förvaltad kapital: Cirka 75 miljarder kronor. Antal anställda: 50.